

EBA/GL/2014/09

2014 m. rugsėjo 22 d.

Gairės dėl testų, patikrinimų arba veiksmų, kuriuos atlikus gali būti taikomos paramos priemonės pagal Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos 32 straipsnio 4 dalies d punkto iii papunktį, rūšių.

EBI gairės dėl testų, patikrinimų arba veiksmų, kuriuos atlikus gali būti taikomos paramos priemonės pagal Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos 32 straipsnio 4 dalies d punkto iii papunktį, rūšių

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente išdėstytos gairės, parengtos pagal 2010 m lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB bei vėlesni jo pakeitimai, padaryti reglamentu (ES) Nr. 1022/2013 (EBI reglamentas), 16 straipsnį. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos, pertvarkymo institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstyta EBI nuomonė apie tai, kokios priežiūros praktikos turėtų būti laikomasi Europos finansų priežiūros sistemoje ir kaip tam tikroje srityje reikėtų taikyti Sąjungos teisę. Todėl EBI tikisi, kad visos kompetentingos institucijos, pertvarkymo institucijos ir finansų įstaigos, kurioms gairės skiriamos, jų laikysis. Kompetentingos institucijos ir pertvarkymo institucijos, kurioms taikomos šios gairės, įskaitant ir tuos atvejus, kai gairės yra pirmiausiai skirtos įstaigoms, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo priežiūros praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisės aktus arba priežiūros procesus).

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir pertvarkymo institucijos iki 2014 m. gruodžio 1 d. turi pranešti EBI, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Negavusi jokio pranešimo iki šio termino EBI laikys, kad kompetentingos institucijos šių gairių nesilaiko. Pranešimai turėtų būti teikiami siunčiant 5 skyriuje nustatytą formą adresu compliance@eba.europa.eu ir pateikiant nuorodą „EBA/GL/2014/09“. Pranešimus teikia asmenys, turintys atitinkamos institucijos įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingos institucijos ar pertvarkymo institucijos vardu.
4. Pranešimai pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį bus skelbiami EBI interneto svetainėje.

Turinys

I dalis – Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys	7
II dalis – Testų, patikrinimų ir veiksmų rūšys	8
III dalis – Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas	9

I dalis – Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Dalykas

5. Pagal 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, 32 straipsnio 4 dalies nuostatas¹ (Direktyva 2014/59/ES) šiomis gairėmis siekiama apibrėžti rūšis testų, patikrinimų arba veiksmų, kuriuos atlikus kapitalo trūkumas gali būti padengiamas viešosiomis lėšomis nesiimant pertvarkymo veiksmų, kurie nurodyti kaip išimtis Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnio 4 dalies d punkto iii papunktyje, jeigu laikomasi visų kitų šiame straipsnyje nurodytų sąlygų.

Apibrėžtys

6. Šiose gairėse taikomos tokios apibrėžtys:

- a) testai – testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, t. y. nacionaliniu, Bendro priežiūros mechanizmo (BPM) ar Sąjungos lygmeniu koordinuojamos priemonės, skirtos įstaigų grupės atsparumui hipotetiniams nepalankiems rinkos pokyčiams įvertinti;
- b) patikrinimai – turto kokybės patikrinimai, koordinuojami nacionaliniu, BPM ar Sąjungos lygmeniu, apima įstaigų grupės taikomos apskaitos arba rizikos ribojimo sistemos vertinimus, įskaitant rizikos valdymo sistemos, paskolų klasifikavimo, užtikrinimo priemonių įvertinimo bei paskolų suteikimo ir įsiskolinimų valdymo vertinimą;
- c) veiksmas – Sąjungos lygmeniu koordinuojami testai arba patikrinimai, kurių metu vertinamos didelės daugeliui jurisdikcijų priklausančios įstaigų grupės. Atliekant šiuos veiksmus vertinimas grindžiamas nuoseklumo, skaidrumo ir įstaigų rezultatų palyginamumo principais;

¹ Paskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. 2014 m. birželio 12 d., L 173, p. 190.

- d) kompetentingos institucijos – EBI reglamento 4 straipsnio 2 dalies i ir iv punktuose nurodytos kompetentingos institucijos.

Taikymo sritis ir lygis

7. Šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms, siekiant nustatyti nuoseklias, veiksmingas ir efektyvias Europos finansų priežiūros institucijų sistemos priežiūros procedūras ir užtikrinti suderintą, vienodą bei nuoseklų Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnio 4 dalies d punkto trečios pastraipos nuostatų taikymą.
8. Šios gairės neturi jokios įtakos ir neriboja kompetentingos institucijos pareigos reguliariai tikrinti, ar įstaiga žlunga arba galėtų žlugti vertinant pagal kitas Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnio 4 dalies nuostatas.

II dalis – Testų ar patikrinimų rūšys

Pagrindinės testo ar patikrinimo sudėtinės dalys

9. Pagrindinės testo ar patikrinimo sudėtinės dalys turėtų būti **vykdymo tvarkaraštis, taikymo sritis, trukmės laikotarpis ir atskaitos data, kokybės įvertinimo procedūra, bendra metodika, o prireikus ir makroekonominis scenarijus bei pelningumo normos, taip pat laikotarpis trūkumams ištaisyti.**
10. Turėtų būti parengtas tikslus testo ar patikrinimo **vykdymo tvarkaraštis**, įskaitant pradžios datą ir terminą, iki kurio įstaigos, kurioms atliekamas testas ar patikrinimas, turi pateikti rezultatus atitinkamoms kompetentingoms institucijoms. Be to, jame turėtų būti nustatytas galutinis terminas, iki kurio atitinkamos kompetentingos institucijos ar veiksmų koordinatorius turi pranešti (paskelbti) testo ar patikrinimo rezultatus. Jei gali prireikti imtis veiksmų, turėtų būti aiškiai nustatytas koordinatorius ir aiškiai apibrėžtas koordinavimo procesas bei nurodytos visos kompetentingos institucijos ir dalyvaujančios įstaigos, kurios prieš atlikdamos testą ar patikrinimą turėjo suprasti, kaip tai vyks.
11. Turėtų būti iš anksto nustatyta testo ar patikrinimo **taikymo sritis**. Būtina aiškiai apibrėžti įstaigų, kurios bus testuojamos ar tikrinamos, imtį. Į šią imtį turėtų patekti reikšmingos įstaigos, vertinant pagal riziką ir turtą. Turi būti paaiškintos makroekonominės ir (arba) su rizikos ribojimu susijusios priežastys, lemiančios imtį. Šis paaiškinimas gali būti grindžiamas absoliučiais arba santykiniais kokybiniais duomenimis ir patvirtinti imties pagrįstumą.
12. Prieš testą ar patikrinimą turėtų būti **nustatytas trukmės laikotarpis ir (arba) atskaitos data**. Testas ar patikrinimas turėtų būti atliktas remiantis finansinėmis ataskaitomis ir priežiūros duomenimis, atsižvelgiant į iš anksto nustatytą datą. Trukmės laikotarpis apibrėžiamas siekiant nustatyti scenarijų taikymo trukmę, t.y. konkretų metų skaičių. Testui ar patikrinimui

numatomas trukmės laikotarpis ir atskaitos data turėtų būti aiškiai nurodyti bendroje testo ar patikrinimo metodikoje ir susieti su laikotarpiu, reikalingu priemonėms įgyvendinti. Trukmės laikotarpis ir laikotarpis, reikalingas priemonėms įgyvendinti, gali priklausyti nuo analizuojamų pozicijų rizikos ypatumų ir nuo to, ar yra atliekamas testas (grindžiamas diniminiu ir ilgalaikiu požiūriu) ar patikrinimas (apimantis konkretų laiko intervalą ir grindžiamas trumpalaikiu požiūriu).

13. Rengiant testą ar patikrinimą turėtų būti nustatytas terminas, per kurį kompetentingos institucijos turi atlikti **kokybės įvertinimo procedūrą** bei vertinimą ir pateikti veiksmų koordinatoriui atitinkamų įstaigų rezultatus. Atliekant kokybės užtikrinimo analizę, turėtų būti kruopščiai patikrintas bankų rodiklių, metodų ir prognozių patikimumas ir šie rodikliai palyginti su atitinkamais orientaciniais rodikliais. Dėl to kokybės užtikrinimo proceso metu gali būti prašoma peržiūrėti bankų rodiklius ir prognozes.
14. Testas ar patikrinimas turėtų būti atliekamas taikant aiškią ir išsamią **bendrą metodiką**. Testai taip pat turėtų būti grindžiami vienu ar daugiau **makroekonominių scenarijų**. Metodika, kurią taikant nebūtinai turi būti siekiama gauti teigiamus / neigiamus testavimo rezultatus, turėtų apimti ir pelningumo normas arba rodiklius, kurie atspindėtų kiekybines ribas, naudojamas norint nustatyti tinkamus reaguojamosios priežiūros veiksmus, taip pat papildomo kapitalo poreikį. Užbaigus testą ar patikrinimą, įstaigų padėtis turėtų būti nustatoma pagal pelningumo normą (-as), apibrėžtą (-as) testo ar patikrinimo metodikoje. Atlikus šį vertinimą gali būti nustatyta, kad įstaigoms reikia padengti kapitalo trūkumą atsižvelgiant į skirtingas pelningumo normas. Nustačius kapitalo trūkumą, kompetentingos institucijos turėtų pareikalausti įstaigas padengti jį privačiomis lėšomis. Įstaigos turėtų kompensuoti šį trūkumą didindamos kapitalą iš privačių lėšų arba kitomis priemonėmis, kurių įstaigos turi imtis per **tam tikrą laikotarpį**, apibrėžtą veikimo metodikoje arba pagal veikimo metodikoje nurodytus kriterijus.

III dalis – Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

Kompetentingos institucijos turėtų įgyvendinti šias gaires ir įtraukti į nacionalines priežiūros procedūras iki 2015 m. sausio 1 d.